

ΜΑΝΟΥ ΧΑΤΖΙΔΑΚΙ

Ο ΜΕΓΑΛΟΣ
ΕΡΩΤΙΚΟΣ

MANOS HADJIDAKIS
“MAGNUS EROTICUS”
Op. 30 (1972)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ - CONTENTS

1. ΜΕ ΤΗΝ ΠΡΩΤΗ ΣΤΑΓΟΝΑ ΤΗΣ ΒΡΟΧΗΣ	6
(<i>WITH THE FIRST DROP OF RAIN</i>)	
2. Σ' ΑΓΑΠΩ.....	7
(<i>I LOVE YOU</i>)	
3. ΜΕΡΕΣ ΤΟΥ 1903	8
(<i>DAYS OF 1903</i>)	
4. ΠΟΙΟΣ ΕΙΝ' ΤΡΕΛΟΣ ΑΠΟ ΕΡΩΤΑ	9
(<i>WHO IS FRENZIED WITH LOVE?</i>)	
5. ΤΑ ΛΙΑΝΟΤΡΑΓΟΥΔΑ.....	10
(<i>TA LIANOTRAGHOUDA</i>)	
6. ΠΕΡΑ ΣΤΟ ΘΟΛΟ ΠΟΤΑΜΙ.....	12
(<i>AWAY ON THE MISTY RIVER</i>)	
7. ΤΟ ΟΝΕΙΡΟ	13
(<i>THE DREAM</i>)	
8. ΚΕΛΟΜΑΙ ΣΕ, ΓΟΓΓΥΛΑ	14
(<i>KELOMAI SE, GONGYLA</i>)	
9. ΕΡΩΤΑ ΕΣΥ.....	15
(<i>EROS, YOU GOD OF LOVE</i>)	
10. ΠΑΘΗ ΑΠΟ ΤΟΝ ΕΡΩΤΑ	16
(<i>SUFFERINGS FROM LOVE</i>)	
11. ΚΡΑΤΑΙΑ ΩΣ ΘΑΝΑΤΟΣ ΑΓΑΠΗ.....	18
(<i>FOR LOVE IS STRONG AS DEATH</i>)	

Από την ηχογράφηση του “Μεγάλου Ερωτικού”

From the recording of the “Magnus Eroticus”

Ο Μεγάλος Ερωτικός είναι ένας λαϊκός Θεός που ζει στην φαντασία μας απ' την στιγμή που γεννιόμαστε ίσαμε να πεθάνουμε, όμορφος, εφηβικός και αδιάκοπα ζωντανός.

Ο Μεγάλος Ερωτικός δεν φοράει γραφικά τοπικά ρούχα. Φοράει δικά του που συνθέτουν δύσκολους συνδυασμούς ήχων, ανάλαφρων χρωμάτων και ποιητικών ονείρων. Δεν περιέχει μηνύματα που εύκολα τα σβύνουν οι βροχές. Δεν αντιστέκεται.

Από ἄσματος ἄρχεσθαι
καὶ ἐπὶ τῶν μελισμάτων αὐτοῦ
συγκλίνετε τὰς κεφαλὰς ὁμοῦ
καὶ ἄδετε μετ' ἑμοῦ.

Η σειρά που ακολουθούν τα ποιήματα αυτά των ελλήνων ποιητών, σχηματίζει έναν αδιάσπαστο κύκλο τραγουδιών, μια λειτουργία για τον Μεγάλο Ερωτικό- κάτι σαν τους εσπερινούς Αγίων σ' ερημοκκλήσια μακρινά με τη συμμετοχή φανταστικών αγγέλων, εραστών, παρθένων και εφήβων. Είναι μια λιτανεία περίεργη, όμως και τόσο φυσική, στην εσωτερική κι απόκρυφη ζωή μας.

Προσπάθησα να δημιουργήσω απλά τραγούδια αλλά όχι εύκολα. Γι' αυτό διάλεξα με προσοχή τους τραγουδιστές που θα τα ερμήνευαν. Και πρώτα η Φλέρη Νταντωνάκη, με πάθος, σπάνια φωνή κι εσωτερική ένταση και ο Δημήτρης Ψαριανός, απέριτος, νεανικός και γνήσια λαϊκός. Και οι δυο τους τραγουδώντας στον Μεγάλο Ερωτικό, νομίζω δίνουν μαθήματα ήθους, αλήθειας και μαγείας στο λαϊκό τραγούδι.

Με τα τραγούδια αυτά αποτεινόμενοι στην πιο κρυφή ευαισθησία των νέων ανθρώπων κάθε ηλικίας κι όχι στους εφήμερους κι ανεξέλεγκτους ερεθισμούς τους.

Τα τραγούδια αυτά δεν είναι αισθησιακά. Λειτουργούν πέρα απ' την πράξη, στο βαθύ αίσθημα που χαρακτηρίζει οποιαδήποτε σχέση, κάθε μορφής, αρκεί να περιέχει τις προϋποθέσεις για ανθρώπινη επικοινωνία.

Ο Μεγάλος Ερωτικός είναι μια σειρά από λαϊκά τραγούδια, που γράφτηκαν πρώτ' απ' όλα για να επικοινωνήσω εγώ ο ίδιος με όλα τα ελληνικά πρόσωπα που αγαπούν βαθειά, αυτά που γνώρισα, αυτά που θα γνωρίσω κι αυτά που δεν θα μπορέσω ποτέ μου να γνωρίσω. Κι ακόμη, μες απ' αυτά, να ενωθώ με την ψυχή του τόπου μου σε μια λειτουργία αθάνατη, ερωτική κι ελληνική.

M. X.

Αθήνα, 28 Νοεμβρίου 1972

"Magnus Eroticus" is a popular god, who lives in our imagination from the moment we are born until we die – beautiful, youthful and perpetually alive.

"Magnus Eroticus" does not wear picturesque local garments. He wears his own, composing difficult combinations of sounds, ethereal colours and poetic dreams. Not containing messages easily erased by the rains, not resisting at all.

Start off with a song
and in its chanted airs
bow your heads together
and sing along with me.

The sequence followed by these poems of the Greek poets forms an unbroken cycle of songs, a liturgical mass for "Magnus Eroticus" – rather like the vesper services for saints in distant deserted chapels, where imaginary angels, lovers virgins and adolescents participants participate. This is a curious Mass and yet extremely natural, in our secret inner life.

I have endeavoured to create simple songs, but not easy ones. This is why I carefully chose the singers who would interpret them. First of all, Fleury Dandonaki, for her passion, her rare voice and her inner intensity; and Dimitris Psarianos, who is unaffected, youthful and genuinely popular. In my opinion, the way both of them sing the "Magnus Eroticus", is a lesson in character, truth and magic in the field of popular song.

With all this, I am addressing the secretmost sensitivity of young people of all ages, rather than ephemeral, uncontrolled sources of excitement.

These songs are not sensual. They function beyond the act, in the deep feeling characteristic of any relationship whatsoever (in any form whatsoever), as long as it contains the prerequisites for human communication.

"Magnus Eroticus" is a series of popular songs, written first and foremost in order that I myself might communicate with all the Greek characters I deeply love – those I have known, those I will come to know and those I will never be able to know. And furthermore, in order that all this might enable me to become united with the soul of my native land in an immortal erotic Greek liturgy.

M. H.

Athens, November 28th, 1972

ΜΕ ΤΗΝ ΠΡΩΤΗ ΣΤΑΓΟΝΑ ΤΗΣ ΒΡΟΧΗΣ

Οδυσσέα Ελύτη

αποσπάσματα από τους «Προσανατολισμούς»

Με την πρώτη σταγόνα τῆς βροχῆς σκοτώθηκε τὸ καλοκαίρι
Μουσκέψανε τὰ λόγια πὸ εἶχαν γεννήσει
πὸ εἶχαν γεννήσει ἀστροφεγγιές
Ἵλα τὰ λόγια πὸ εἶχανε μοναδικό τους προορισμόν ἐσένα!

Πρὶν ἀπ' τὰ μάτια μου ἦσουν φῶς
Πρὶν ἀπ' τὸν Ἔρωτα ἔρωτας
Κι ὅταν σὲ πῆρε τὸ φιλί Γυναίκα.

Κατὰ ποῦ θ' ἀπλώσουμε τὰ χέρια μας τώρα πὸ δὲ
μᾶς λογαριάζει πιά ὁ καιρὸς
Κατὰ ποῦ θ' ἀφήσουμε τὰ μάτια μας τώρα πὸ
οἱ μακρυνὲς γραμμὲς ναυάγησαν στὰ σύννεφα

Κι εἴμαστε μόνοι ὀλομόναχοι τριγυρισμένοι
ἀπ' τὶς νεκρὲς εἰκόνες σου.

Πρὶν ἀπ' τὰ μάτια μου ἦσουν φῶς
Πρὶν ἀπ' τὸν Ἔρωτα ἔρωτας
Κι ὅταν σὲ πῆρε τὸ φιλί Γυναίκα.

WITH THE FIRST DROP OF RAIN

by Odysseas Elytis

Two excerpts from Elytis Orientations"

With the first drop of rain the summer expired
The words engendering starlit skies grew moist
All those words predestined for You alone.
Long before my eyes, you were the light
Long before Eros, you were love
And with a kiss you became
Woman.

Where will we extend our hands
now that the weather's not attentive
Where will we let our eyes wander
now that distant lines are shipwrecked in the clouds

And we are alone, utterly alone, surrounded
by your own dead images.

Long before my eyes, you were the light
Long before Eros you were love
And with a kiss you became
Woman.

Σ' ΑΓΑΠΩ

*Μυρτιώτισσας
απόσπασμα από τη Συλλογή «Κίτρινες φλόγες»*

Σ' αγαπῶ-δὲν μπορῶ
τίποτ' ἄλλο νὰ πῶ
πιὸ βαθύ, πιὸ ἀπλό,
πιὸ μεγάλο!

Μπρὸς στὰ πόδια σου ἐδῶ
μὲ λαχτάρα σκορπῶ
Τὸν πολύφυλλο ἀνθὸ
τῆς ζωῆς μου.

Τὰ δυὸ χέρια μου, νά!
στὰ προσφέρω δετά,
γιὰ νὰ γείρεις γλυκὰ
τὸ κεφάλι.

Κι ἡ καρδιά μου σκιρτᾷ
κι ὅλη ζήλια ζητᾷ
νὰ σοῦ γίνει ὡς αὐτὰ
προσκεφάλι!

Ὦ! μελίσσι μου! πιὲς
ἀπ' αὐτὸν τὶς γλυκές,
τὶς ἀγνὲς εὐωδιὲς
τῆς ψυχῆς μου!

Σ' αγαπῶ - τί μπορῶ
ἀκριβέ νὰ σοῦ πῶ
πιὸ βαθύ πιὸ ἀπλό,
πιὸ μεγάλο;

Στη μνήμη του Γιώργου Παππά

I LOVE YOU

*by Myrtilotissa
Excerpt from Myrtilotissa's "Yellow Flames"*

I love you - I am not capable
of saying anything else
more deep, more plain,
more grand.

Here before your feet,
longingly I scatter
the many-leaves flower
of my life.

My two hands joined here
– I offer them to you,
so you may gently bend
your head.

My heart skips a beat
and full of jealousy,
seeks like them to become
your pillow.

Ah for the honey -bee- drink
there the sweetest
purest fragrances
of my soul.

I love you - what can
I tell you, my precious friend,
more deep, more plain,
more grand?

To the memory of Yorghos Pappas

ΜΕΡΕΣ ΤΟΥ 1903

Κ. Π. Καβάφη

από τα «Ποιήματα»

Δὲν τὰ ἠῦρα πιά ξανὰ - τὰ τόσο γρήγορα χαμένα...
τὰ ποιητικὰ τὰ μάτια, τὸ χλωμὸ
τὸ πρόσωπο... στὸ νύχτωμα τοῦ δρόμου...

Δὲν τα ἠῦρα πιά - τ' ἀποκτηθέντα κατὰ τύχην ὅλως,
ποὺ ἔτσι εὐκόλα παραίτησα
καὶ ποὺ κατόπι με ἀγωνίαν ἤθελα.

Τὰ ποιητικὰ τὰ μάτια, τὸ χλωμὸ τὸ πρόσωπο,
τὰ χεῖλη ἐκεῖνα δὲν τὰ ἠῦρα πιά.

DAYS OF 1903

by C. P. Cavafis

From Cavafis "Collected Poems"

I never found them - they were so
 quickly lost...
The eyes full of poetry, the pallid
Face... in the night falling on the road.
I no longer found these things I'd gained
 solely by chance,
Things I so easily dropped,
Though in agony I longed for them later on.

The eyes full of poetry, that pallid face,
Those lips - I could no longer find them.

ΠΟΙΟΣ ΕΙΝ' ΤΡΕΛΟΣ ΑΠΟ ΕΡΩΤΑ

*Γιώργου Σαραντάρη
από τα «Ποιήματα»*

Ποιός εἶν' τρελλὸς ἀπὸ ἔρωτα;
Ἄς κάνει λάκκους τὴν ἀγῆ.
Νὰ πᾶμε ἐκεῖ, νὰ πιοῦμε
Τὴ βροχή,
Μιὰ ποὺ ἐμεῖς σὲ ὅποια στέγη ἀράξουμε
Σὲ ὅποια ἀγλή
ὁ ἄνεμος χαλνᾷ τὸν οὐρανὸ
Τὰ δέντρα
κι' ἡ στείρα γῆ
Μέσα σὲ μᾶς βουλιάζει.

WHO IS FRENZIED WITH LOVE?

*by Giorgchos Sarandaris
From Sarandaris "Poems"*

Who is frenzied with love?
Let him dig ditches at dawn
So we'll go there and drink
The rain.
For in every shelter where we moor
In every courtyard
The wind ruins the sky
The trees
And the barren earth
Sinks inside us.

ΤΑ ΛΙΑΝΟΤΡΑΓΟΥΔΑ

από τα δημοτικά τραγούδια

ΑΓΟΡΙ

Απ' ὄλα τ' ἄστρα τ' οὐρανοῦ ἓνα εἶναι ποῦ σοῦ μοιάζει
ἓνα ποῦ βγαίνει τὸ πουρνὸ ὅταν γλυκοχαράζει.

ΚΟΡΙΤΣΙ

Κυπαρισσάκι μου ψηλό, ποιὰ βρύση σὲ ποτίζει,
ποῦ στέκεις πάντα ὄροσερό, κι ἀνθεῖς καὶ λουλουδίξεις.

ΜΑΖΙ

Νᾶχα τὸ σύννεφ' ἄλογο καὶ τ' ἄστρι χαλινάρι
τὸ φεγγαράκι τῆς αὐγῆς νὰρχόμουν κάθε βράδυ.
Ἄν μ' ἀγαπᾶς κι εἶν' ὄνειρο, ποτὲ νὰ μὴν ξυπνήσω
γιατὶ μὲ τὴν ἀγάπη σου ποθῶ νὰ ξεψυχήσω.

ΑΓΟΡΙ

Τῆς θάλασσας τὰ κύματα τρέχω καὶ δὲν τρομάζω
κι ὅταν σὲ συλλογίζομαι, τρέμω κι ἀναστενάζω

ΚΟΡΙΤΣΙ

Τί νὰ σοῦ πῶ; τί νὰ μοῦ πεῖς; Ἐσὺ καλὰ γνωρίζεις
καὶ τὴν ψυχὴ καὶ τὴν καρδιὰ ἐσὺ μοῦ τὴν ὀρίζεις.

ΜΑΖΙ

Νᾶχα τὸ σύννεφ' ἄλογο καὶ τ' ἄστρι χαλινάρι
το φεγγαράκι τῆς αὐγῆς νὰρχόμουν κάθε βράδυ.
Ἄν μ' ἀγαπᾶς κι εἶν' ὄνειρο, ποτὲ νὰ μὴν ξυπνήσω
γιατὶ μὲ τὴν ἀγάπη σου ποθῶ νὰ ξεψυχήσω.

ΑΓΟΡΙ

Ἐγὼ εἶμ' ἐκεῖνο τὸ πουλί ποῦ στὴν φωτιὰ σιμώνω,
καίγομαι στάχτη γίνουμαι καὶ πάλι ξαναγιώνω.

ΚΟΡΙΤΣΙ

Σὰν εἶν' ἡ ἀγάπη μπιστικὴ, παλιώνει, μὴδὲ λιώνει
ἀνθεῖ καὶ μπαίνει στὴν καρδιὰ καὶ ξανακαιουργιώνει.

ΜΑΖΙ

Χωρὶς ἀέρα τὸ πουλί, χωρὶς νερὸ τὸ ψάρι
Χωρὶς ἀγάπη δὲν βαστοῦν κόρη καὶ παλληκάρι.
Ἄν μ' ἀγαπᾶς κι εἶν' ὄνειρο, ποτὲ νὰ μὴν ξυπνήσω
γιατὶ μὲ τὴν ἀγάπη σου ποθῶ νὰ ξεψυχήσω.

TA LIANOTRAGHOUDA

Anonymous

from the demotic tradition

LAD

Of all the stars in the heavens, there's one resembling you,
one which comes out in the morning at the sweet break of day.

LASS

Dear towering cypress-tree, what spring of water sprinkles you,
so you stand there always so fresh, budding and blossoming too.

TOGETHER

Would I had a cloud for my steed and a star for my bridle,
the tiny moon of the dawn, I would come every single night.
If you love me and if it's a dream, may I never ever
awake, for I desire to die together with your love.

LAD

I race the waves of the sea and never ever feel fear,
but when my thoughts turn to you, I tremble and groan and sigh.

LASS

What can I tell you? What can you tell me? You know all too well,
it is you who are the commander of my heart and my soul.

TOGETHER

Would I had a cloud for my steed and a star for my bridle,
the tiny moon of the dawn, I would come every single night.
If you love me and if it's a dream, may I never ever
awake, for I desire to die together with your love.

LAD

I am the same as the phoenix, I too come close to the fore,
I burn and I turn to ashes and once again I am renewed.

LASS

When love is worthy of trust, it grows old and never melts,
it blooms and grows firm in the heart and is renewed yet again.

TOGETHER

Without air birds cannot live, without water a fish must die,
without love a maiden and gallant lad cannot survive.
If you love me and if it's a dream, may I never ever
awake, for I desire to die together with your love.

ΠΕΡΑ ΣΤΟ ΘΟΛΟ ΠΟΤΑΜΙ

*Ποίημα του Νίκου Γκάτσου
από το έργο του Φεντερίκο Γκαρθία Λόρκα
«Περλιμπλίν και Μπελίσα»*

Πέρα στο θολό ποτάμι
ἔσκυψε ἡ νύχτα νὰ λουστεῖ.
Ἔτσι καὶ ἡ ὄμορφη Μπελίσα
μ' ἓνα φιλι θὰ δροσιστεῖ.

Πάνω στο πέτρινο γεφύρι
κάθεται ἡ νύχτα δροσερή.
Ἔτσι καὶ ἡ ὄμορφη Μπελίσα
στον κήπο θὰ τὸν καρτερεῖ.

AWAY ON THE MISTY RIVER

*by Nikos Gatsos
From F. G. Lorca's play "Perlimplin and Belissa"*

Away on the misty river
the night leaned down to bathe.
So too the beautiful Belissa
will be soothed cool with a kiss.

Up on the old stone bridge
the night rests soothed and cool.
So too the beautiful Belissa
will sit waiting in her garden.

TO ONEIPO

Διονυσίου Σολωμού

Ἄκου ἔν' ὄνειρο, ψυχὴ μου,
Καὶ τῆς ὀμορφιάς θεά·
Μοῦ ἐφαινότουν ὅπως ἤμουν
Μετ' ἐσένα μία νυχτιά.

Σ' ἓνα ὠραῖο περιβολάκι
Περπατούσαμε μαζί·
Ὅλα ἐλάμπανε τ' ἀστέρια
Καὶ τὰ κοίταζες ἐσύ.

Ἐγὼ στόλεα: Πέστε, ἀστέρια,
Εἶν' κανέν' ἀπὸ τ' ἐσᾶς,
Ποῦ νὰ λάμπει ἀπὸ κεί ἀπάνου
Σὰν τὰ μάτια τῆς κυράς;

Πέστε ἂν εἶδετε ποτέ σας
Σ' ἄλλη τέτοια ὠραῖα μαλλιά,
Τέτοιο χέρι, τέτοιο πόδι,
Τέτοια ἀγγελικὴ θωριά;

Ἐσὺ ἔκαμες ἐτότες
Γέλιο τόσο ἀγγελικό,
Ποῦ μοῦ φάνηκε πὼς εἶδα
Ἀνοιχτὸ τὸν ουρανό.

Καὶ παράμερα σ' ἐπῆρα
Εἰσὲ μία τρανταφυλλιά
Κι' ἔπεσά σου ἀγάλι-ἀγάλι
Στὴν ὀλόλευκη ἀγκαλιά.

Κάθε φίλημα, ψυχὴ μου,
Ὅπου μῶδινες γλυκά,
Ἐξεφυτρῶνε ἄλλο ρόδο
Ἀπὸ τὴν τρανταφυλλιά.

Ὅλη νύχτα ἐξεφυτρῶσαν,
Ὡς ὀπούλαμψεν ἡ αὐγή,
Ποῦ μᾶς ἦῦρε καὶ τοὺς δύο μας
Μὲ τὴν ὄψη μας χλωμή.

Τοῦτο εἶν' τ' ὄνειρο, ψυχὴ μου·
Τώρα στέκεται εἰς σέ
Νὰ τὸ κάμης ν' ἀληθέψη
Καὶ νὰ θυμηθῆς γιὰ μέ.

THE DREAM

by Dionyssios Solomos

Dear soul, hear my dream,
Dear goddess of beauty:
Methought I was together
With you one whole night.

In a fair little garden
We were walking together;
All the stars were a-glow
And you stood gazing at them.

I kept asking them: "Tell me,
You stars, is there any of you
Who can shine up there, bright
As the eyes of this lady?"

Tell me if ever you've seen
Such fine hair in another lady,
Such beautiful limbs,
Such an angelical countenance?"

Just then you began to laugh
Such an angelical laugh,
Methought I could see
The wide-open heaven.

And I took you aside
Into an arbour of roses
And gently, gently fell
Into your white embrace.

Dear soul, for each of the kisses
You so sweetly showered on me,
Another rose started to sprout
From that rose-bush in the arbour.

All night long they kept sprouting,
Until the dawn shone brightly,
Finding the two of us there
Graced with a pale visage.

This, dear soul, is my dream;
Now it depends on you
To make it turn true
And to remember me as well.

ΚΕΛΟΜΑΙ ΣΕ ΓΟΓΓΥΛΑ

Σαπούς

Κέλομαί σε Γογγύλα
πέφανθι λάβοισα μά
γλακτίναν, σὲ δι ὕτε πόθος
ἀμφιπόταται.

Τάν κάλαν, ἃ γαρ κατάγωγισ αὔτα
ἐπτόαισ' ἴδοισαν ἐγὼ δὲ χαίρω
καὶ γὰρ αὔτα δι τόδε μέμφαιταί σοι
Κυπρογένηα.

IBEG YOU, GONGYLA

"Kelomai Se, Gongyla"

by Sappho

*Translation from the Modern Greek
version into English:*

Come back again, I beg you, Gongyla
reveal yourself in you chiton
white as milk; o what desire
flutters round you, my lovely girl.

This charming garment stirs her
who beholds you, for she who expresses
this reproach to you is the goddess herself
born-in-Cyprus, whom now I invoke.

Transliteration of Ancient Greek Text:

Kelomai se Gongyla
pephanthi laboisa ma
glaktinan se de oute pothos
amphipotatai.

Tan kalan, a gar katagogis auta
eptois idoisan ego de hairo
kai gar auta de tode memphetai soi
Kyprogenea.

ΕΡΩΤΑ ΕΣΥ

*Β' στάσιμο από την «Μήδεια» του Ευριπίδη
Μετάφραση Παντελή Πρεβελάκη*

Ἔρωτα ἐσὺ, μὲ περισσὴ
ὄταν λαβώνεις δύναμη,
μηδ' ὄνομα καλὸ ἀπὸ σέ
μηδ' ἀρετὴ μπορεῖ νὰ βγεῖ.
Μὰ μετρημένα ἂν πορευτεῖ
ἢ Κύπριδα, ἄλλη σὰν αὐτὴ
θεὰ δὲν ἔχει νοστιμιὰ.
ὦ δέσποινά μου, ἀπάνου μου
μὲ τὸ χρυσὸ δοξάρι σου
μὴ ρίξεις τὴν ἀφεύγατη
σαγίτα, ποῦχει τὴν αἰχμὴ
βαμμένη στὴν ἀποθυμιά.

Στην Κατίνα Παζινού

EROS, YOU GOD OF LOVE

*second stasimon from Euripides "Medea"
Chorus translated by Pandelis Prevelakis*

Eros, you god of love,
when you wound too hard,
neither a good name nor virtue
can ever come of you.
But if the Cypriot goddess
wends her way at a measured pace,
no other is as pretty as she.
Oh my Lady, with your
golden bow do not throw
the arrow nobody can escape,
whose pointed tip
is dipped in the dye of desire.

Dedicated to Katina Paxinou

ΠΑΘΗ ΑΠΟ ΤΟΝ ΕΡΩΤΑ

*από την «Ερωφίλη» του Γεωργίου Χορτάτζη
Πράξη Τρίτη, Σκηνή Ι*

Μοῖρα κακή κι' αντίδικη, τυραννισμένη μοῖρα,
ποιὰ πάθη ἀπὸ τὸν Ἔρωτα, ποιὲς πρίκες δὲν ἐπῆρα;

Στὴ δούλεψι κι' εἰς τῆς καημοῦς μικρὴ περίσσια ἐμπῆκα
τς ἀγάπης, κι' ὅλα τὰ κακὰ κ' οἱ παιδωμὲς μ' εὐρῆκα·
μόνια μου μὲ τὸν Ἔρωτα πᾶς' ὄραν ἐπολέμου,
καὶ κιανενὸς δὲν ἔδειχνα τὰ πάθη μου ποτέ μου.

Μὰ κεῖνος μάστορας καλὸς γιατί ἦτον τοῦ πολέμου,
μέρα καὶ νύκτα δυνατὸ πόλεμον ἔδιδέ μου,
κι ὄρες γλυκὺς μοῦ φαίνετο, κι ὄρες πρικὺς περίσσια,
κι ὄρες στρατιώτης δυνατός, κι ὄρες παιδάκιν ἴσια.

Χίλια ἀκριβὰ τασσίματα μῶτασσε πᾶσα μέρα,
καὶ χίλια μῶκτιζε ὁμορφα περβόλια στὸν ἀέρα.
Χίλιες ζγουράφιζε χαρὲς μέσα στὸ λογισμό μου·
καὶ χίλιες ἔδειχν' ὁμορφιὲς πάντα τῶν ἀμματιῶ μου·

Τόσον, ἀπὸ μ' ἐνίκησε, καὶ δούλη ἀπόμεινὰ του
Καὶ τῆς καημένης μου καρδιάς τὴν ἐξουσιὰ ἔδωκά του.

SUFFERINGS FROM LOVE

by Georghios Hortadjis

From the Third Act, Scene 1 of Hortadjis "Erophile"

Evil and vengeful destiny, tormented destiny,
what have I suffered from Love, what bitter blows have I received?

Into the service and the sorrows of love I entered
extremely young, treated with all forms of evil, all tortures;
all by myself at all hours I had to fight against Eros,
and I never showed anyone what I was suffering;

But inasmuch as he was such a fine artisan of war,
day and night he kept waging a mighty battle with me;
at times he seemed to me sweet, and at times extremely bitter,
at times he seemed a strong soldier, at times like a little child.

A thousand precious vows he kept vowing me every day,
a thousand beautiful gardens he built for me in the air.
A thousand delights he painted in my imagination,
a thousand lovely sights he always presented my eyes;

until he was able to tame me, and I remained his slave,
and I gave him the power to rule my own poor sorrowing heart.

ΚΡΑΤΑΙΑ ΩΣ ΘΑΝΑΤΟΣ ΑΓΑΠΗ

*Απόσπασμα από το «Άσμα Ασμάτων» του Σολομώντος
από το 7^ο και το 8^ο Άσμα*

Τί ωραιώθης και τί ἠδύνθης
ἀγάπη, ἐν τρυφαῖς σου;
Τοῦτο μέγεθός σου,
ὡμοιώθης τῷ φοίνικι
καὶ οἱ μαστοὶ σου τοῖς βότρυσιν.

Εἶπα· ἀναβήσομαι ἐπὶ τῷ φοίνικι,
κρατήσω τῶν ὕψεων αὐτοῦ·

Ἐγὼ τῷ ἀδελφιδῶ μου,
καὶ ἐπ' ἐμέ ἡ ἐπιστροφή αὐτοῦ·
εὐώνυμος αὐτοῦ ὑπὸ τὴν κεφαλὴν μου,
καὶ ἡ δεξιὰ αὐτοῦ περιλήψεται με.

Ἵπὸ μῆλον ἐξήγειρά σε·
ἐκεῖ ὠδίνησέ σε ἡ μήτηρ σου,
ἐκεῖ ὠδίνησέ σε ἡ τεκοῦσα σε.

Θές με ὡς σφραγίδα ἐπὶ τὴν καρδίαν σου,
ὡς σφραγίδα ἐπὶ τὸν βραχίονά σου·
ὅτι κραταῖα ὡς θάνατος ἀγάπη,
σκληρὸς ὡς ἄδης ζῆλος
περίπτερα αὐτῆς περίπτερα πυρὸς
φλόγες αὐτῆς·
ὔδωρ πολὺ οὐ δυνήσεται σβέσαι τὴν ἀγάπην,
καὶ ποταμοὶ οὐ συγκλύσουσιν αὐτήν.

FOR LOVE IS STRONG AS DEATH

from "The Song of Solomon"

*Excerpts from the 7th and 8th Sections of Solomon's Song,
King James translation of the Bible.*

How fair and how pleasant art thou,
O love, for delights!
This thy stature is like to a palm tree,
and thy breasts to clusters of grapes.

I said, I will go up to the palm tree,
I will take hold of the boughs thereof.

I am my beloved's and his desire
is toward me...

His left hand should be under my head,
and his right hand should embrace me.

I raised thee up under the apple tree;
there thy mother brought thee forth;
there she brought thee forth that bare thee.

Set me as a seal upon thine heart,
as a seal upon thy arm;
for love is strong as death;
jealousy is cruel as the grave;
the coals thereof are coals of fire,
which hath a most vehement flame.

Many waters cannot quench love,
neither can the floods drown it.

COMUNE DI
VARESE

